

PROZA:

- Rozvíjí se především povídky a romány, které ukazují život současných lidí, jejich profesní i rodinné problémy.
- **Bohumil Hrabal** (1914 – 1997) – jeden z nejvýznamnějších českých spisovatelů 20. století, píše povídky, jejichž hrdiny jsou lidé žijící na okraji společnosti (*Perlička na dne, Pabítele*) → pojem **PÁBITEL** – označení pro postavy z okraje společnosti (nemocní, smolaři, ztroskotanci) – nezajímaví lidé, sami v životě nic nezajíí, ale o životě rádi mluví, vzpomínkové prózy, *Postřiziny, Slavostí sněženek, romány Obsluhovač sem anglického krále, Průběh hlučná samota*, aj.

- **Vladimír Páral** (1932) – píše prózy z prostředí průmyslové chemie v severních Čechách → *Veletř splněných přání, Soukromá vichřice, Katapult, Milenci vrazi, Profesionální žena, Mladý muž a bílá velryba*, dále sci-fi prózy (např. *Válka s mnohozvrátem*) a prózy s erotickou tematikou (*Playgirls*).
- **Milan Kundera** (1929) – od roku 1975 žije a tvoří ve Francii, jeho dílo bylo až do Sametové revoluce zakázáno, píše tragikomické milostné příběhy (*Směšné lásky*), román *Zert* (nevinný provokativní vípек může v komunistické totalitě úplně změnit směr života nadaného vyso-koškolačka), v emigrační romány *Život je jinde, Valčík na rozloučenou, Nesnesitelná lehkost bytí*, aj.
- Další autoři: **Ludvík Vaculík** (1926 – 2015) – prozaik, fejetonista, **Karel Pecka** (1928 – 1997) – dlouholetý politický vězeň → autobiograficky román *Motáky nezvestněmu, Valja Styblová* (1922) – prózy z lékařského prostředí, **Zdena Salivarová** (1933) – manželka J. Škvoreckého, **Jarmila Loukotková** (1923 – 2007) a **Ludmila Vančková** (1927) psaly historické prózy.

DRAMA:

- **Václav Havel** (1936 – 2011) – první český prezident, dramatik, publicista, představitel absurdního dramatu o krizi mezilidských vztahů a špatné komunikaci mezi lidmi → hry *Zahradní slavnost, Audience, Vernisáž, Largo desolato*, aj.
- Další dramatici: **Pavel Landovský** (1936 – 2014), **Pavel Kohout** (1928)

Divadla malých forem

- vznikla ve 20. století
- základní výrazové prostředky:
 - humor, nadsázka, dialog s divákem, slovní hříčka, satira
 - **Červená sedma** – Eduard Bass, Ferenc Futurista, Vlasta Burian
 - **Osvobozené divadlo** – Jaroslav Ježek, Jiří Voskovec s Janem Werichem (*Nebe na zemi, Těžká Barbora, Rub a líc, Divočerný hrnec*)
 - **Semator** – Ivan Vyskočil, Jiří Suchý, Miloslav Šimek, Jiří Grossmann – navazuje na filmové grotesky, kabarety, šantán, revui, varieté → Zuzana je sama doma, Jonaš a tingl-tangl aj.
 - **Divadlo Husa na provázku** – Boleslav Polívka a Miroslav Donutil
 - **Divadlo Járy Cimrmana** – Ladislav Smoljak, Zdeněk Svěrák – založeno na mystifikaci diváku – fiktivní postava českého génia Járy Cimrmana → *Vyšetřování ztráty třídní knihy, Akt, Dobytí severního pólu, Dlouhý, Široký a krátkozraký...*
 - **Ypsilon** – Jan Schmit, Luděk Sobota, Jiří Lábus